

Manifest COAMB-ACCA

Reclamem a la Generalitat de Catalunya el compliment dels compromisos adquirits en matèria de canvi climàtic, així com una resposta ambiciosa a l'emergència climàtica

Vivim una emergència climàtica global a la qual Catalunya no és aliena. Segons el tercer informe sobre el canvi climàtic, a Catalunya, la temperatura mitjana anual de l'aire s'ha incrementat en 0,23°C per decenni per al conjunt del territori durant el període 1950-2014. Augmenten les nits i els dies càlids i disminueixen d'una manera significativa les nits i els dies freds. S'han perdut més del 80% de les glaceres pirenaïques, la majoria després del 1980, i des del 1990 el nivell del mar ha pujat 3,9 cm per decenni. Els pronòstics indiquen que hi podria haver un increment dels fenòmens de pluja torrencial, tal com ja s'ha viscut recentment amb el temporal Glòria, i a la vegada, períodes de sequera més llargs.

El clima serà, amb alta probabilitat, més variable que fins ara, i amb una clara tendència a l'augment dels fenòmens extrems, afectant de forma desigual a la població catalana, especialment les persones que viuen en un context de vulnerabilitat. A més, la COVID-19 ha posat en relleu el vincle intrínsec i inexorable entre els ecosistemes i la salut humana, un vincle que es pot veure també alterat pels mateixos efectes del canvi climàtic.

En aquest context, el Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB) i l'Associació Catalana de Ciències Ambientals (ACCA) volem expressar, davant les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya, el següent:

Reconeixem la voluntat i els compromisos adoptats per part de la Generalitat de Catalunya en matèria de transició climàtica, vehiculats principalment -però no única- a través de la promulgació de la Llei 16/2017 del canvi climàtic, de l'Acord del Govern de declaració d'emergència climàtica i de la definició de l'Estratègia Catalunya 2022.

No obstant això, constatem amb preocupació els incompliments normatius vigents del desplegament del marc estratègic de referència de mitigació, de l'etiquetatge de la petjada de carboni dels productes, dels objectius fixats en matèria d'energies renovables i de la creació de la Taula Social del Canvi Climàtic. Així mateix, corroborem el retard en l'aprovació de la Llei de prevenció i gestió dels residus i d'ús eficient dels recursos i l'ajornament de l'impost que grava les emissions de CO₂ dels vehicles, entre d'altres.

Per aquest motiu, demanem a tots els grups polítics un compromís ferm, clar i ineludible dels acords i dels compromisos adquirits i dels compromisos adquirits -i vigents- en matèria de política i regulació climàtica, així com valentia i visió de país per aplicar les diferents propostes que a continuació exposem:

-
1. Assegurar el compliment dels compromisos adquirits en matèria de canvi climàtic i evitar la flexibilització i les pròrrogues legislatives en matèria climàtica i ambiental:
 - Llei de canvi climàtic: sol·licitem esmenar i adreçar els incompliments i les pròrrogues en matèria d'aprovació dels pressupostos de carboni per als períodes 2021-2025, d'implementació de l'avaluació de la petjada de carboni de productes, d'aplicació de l'impost a les emissions de CO₂ dels vehicles i de creació de la Taula Social del Canvi Climàtic.
 - Declaració d'emergència climàtica: demanem la posada en marxa de les mesures per incentivar una transició energètica renovable, desnuclearitzada i descarbonitzada. Instem a la Generalitat de Catalunya a aplicar mesures per aturar la pèrdua de biodiversitat, afavorir la mobilitat en transport públic, revisar la legislació que pugui tenir un impacte en termes de mitigació i adaptació al canvi climàtic, entre d'altres.
 - Estratègia Catalunya 2022 i escenari post COVID-19: requerim que es facin públiques les solucions proposades pel Grup de Treball Catalunya 2022 per donar resposta a l'emergència climàtica durant el període post pandèmia.
 2. Dotar dels recursos tècnics, econòmics i humans necessaris per a l'assoliment dels objectius climàtics vigents i futurs. El cost de no actuar serà clarament superior al cost d'actuar immediatament. Per això, cal que els pressupostos públics de la Generalitat estiguin redactats en clau climàtica, fent una anàlisi integral de cost econòmic i benefici climàtic d'actuacions urgents.
 3. Realitzar un adequat seguiment i avaluació del nivell d'implementació dels actuals plans i programes en matèria d'acció climàtica (el Pla de l'Energia i Canvi Climàtic de Catalunya 2012-2020, el Pla estratègic per al desplegament d'infraestructura de recàrrega per al vehicle elèctric a Catalunya 2016-2019, etc.) així com dels resultats assolits amb l'objectiu de revisar, reformular o desenvolupar noves accions basades en els acompliments realitzats.
 4. Millorar la transparència, la rendició de comptes i la participació ciutadana activa en matèria de transició climàtica amb l'objectiu d'assegurar una implementació inclusiva, justa i sostenible de les accions previstes. Cal que els interessos i les necessitats dels diferents agents socials i econòmics de Catalunya siguin tinguts en compte.

Per tal d'assolir aquests reptes, reclamem als decisors polítics una autoritat climàtica i ambiental catalana amb competències i recursos reforçats que respongui a una voluntat inequívoca d'adreçar la transició ecològica com una prioritat de país.

L'històric Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, creat l'any 1991 i dissolt l'any 2010¹, ha patit en els darrers anys una degradació continuada de les seves

¹ Les seves competències van ser repartides entre, els llavors anomenats, Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural i el Departament de Territori i Sostenibilitat

competències. En conseqüència, avui les polítiques ambientals han quedat relegades al rang d'una Secretaria de Medi Ambient. Aquest fet contrasta amb la tendència creixent de cancelleries occidentals que no només han mantingut el seu rang, sinó que han estat promocionades a un rang de vicepresidència, vetllant per la incorporació i impuls transversal de la sostenibilitat dins de les diferents àrees del govern.

La dècada dels anys 20 és decisiva per a l'acció climàtica. Des del Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB) i l'Associació Catalana de Ciències Ambientals (ACCA) requerim al Govern de la Generalitat de Catalunya la recuperació, dins de l'organigrama del govern de la propera legislatura, d'una Conselleria exclusiva que tingui la transició ecològica com a prioritat. Per últim, exigim que s'elevi la Conselleria al rang de Vicepresidència per poder coordinar i liderar de forma efectiva aquesta necessària transició.

COAMB

Col·legi d'Ambientòlegs
de Catalunya

acca
associació catalana
ciències ambientals